

з хімічних дисциплін та під час підсумкового модульного контролю (ПМК), які використовують викладачі кафедри при роботі зі студентами є: *експрес-діагностика* (вхідне тестування – 15 хв. на першому практичному занятті); *поточний контроль* (усне опитування за стандартизованим переліком питань, що прикладаються до кожної теми, письмове тестування за тестами, виконання контрольних завдань до кожної теми відповідно друкованому робочому зошити студента, практична робота (досліди), що виконується студентами на занятті, згідно з практичними навичками; *підсумковий – ПМК*.

Сьогодні найбільш популярними інноваційними методами навчання, які дають можливість забезпечити якість освіти є: контекстне, імітаційне, проблемне, модульне, дистанційне навчання та засвоєння знань. Перелічені методи активно застосовуються викладачами нашої кафедри на практичних заняттях.

Під час воєнного стану у нашій державі та карантинних обмежень здобувачі вищої освіти разом з викладачами кафедри використовували нові інтерактивні методи навчання засобами Claasroom, Google Meet, ZOOM – конференції, де активно розглядалися прикладні медичні та науково-дослідні завдання, такі як, дослідження кінетики хімічних реакцій, дослідження процесу гідролізу, визначення калорійності харчування, дослідження якості продуктів харчування.

Скоординована робота всіх учасників освітнього простору дозволить забезпечити якість освіти.

#### Список використаних джерел:

1. Бутикова Л.С. Нові пріоритети розвитку сучасної освіти / Л.С. Бутикова // Вища освіта України. – 2006. – №3. – С. 83-88.
2. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: рекомендації з освітньої політики / [заг. ред. О. І. Локшиної]. – К.: К. І. С., 2004.– 160 с.
3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>.

## АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНИХ ОСНОВ ПЕРЕДПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ

*Калініченко І.Ю., Школяр С.П.  
Полтава, Україна*

Виконання проєктів з точки зору економіки ефективно проводити з урахуванням регіональних програм розвитку [1, 2], попередньо проводячи передпроектні роботи. Проведення аналізу економічних основ передпроектних пропозицій передбачає визначення обсягу передпроектних робіт. Такі роботи включають авдання, аналіз, варіанти, ескізи, обговорення, ескізи, графічне оформлення та інше. Це не весь перелік дій, що виконуються проєктувальниками та замовниками ще до початку проєктних робіт. Ці роботи по створенню основної концепції будівлі або комплексу ми називаємо передпроектними роботами. Передпроектні роботи, зокрема в галузі будівництва, це також і інженерно-геодезичні та інженерно-геологічні вишукування.

Для даної галузі передпроектні роботи по створенню архітектурного рішення будівлі або комплексу передбачають ретельний аналіз існуючого середовища (передпроектний аналіз території), до якого відноситься ділянка проектування, аналіз вимог до об'єкта проектування, визначення планувальних обмежень забудови ділянки (відступи від червоних ліній та інших будівель, зони регулювання забудови, охоронні зони пам'яток архітектури та культурної спадщини, захисні зони природних об'єктів, охоронні зони лінійних об'єктів зв'язку та інженерних мереж та ін.). Наступним кроком є пошук найоптимальнішого варіанту вирішення поставленої задачі, створення архітектурної концепції, ідеї та розробку ескізів. Для цього застосовуються як ручні методи ескізування, так і сучасні методи комп'ютерного моделювання та візуалізації.

Саме на етапі виконання передпроектних робіт визначаються попередні техніко-економічні показники, зокрема, поверховість, максимальна позначка будівлі, площа забудови, загальна площа та інші кількісні показники на основі яких проводиться аналіз економічних основ пропозицій.

Ідея потрібна будь-якому будівельному проекту не менше, ніж основна бізнес-ідея при відкритті свого підприємства або компанії. Саме передпроектні роботи дозволяють знайти таку ідею і успішно реалізувати її.

Таким чином, передпроектні роботи можна з упевненістю назвати базою основного проекту. Тому до даного типу робіт потрібно підійти з усією відповідальністю і пам'ятати, що вони дозволять уникнути проблем при реалізації проекту. Якісно виконані передпроектні пропозиції є основою для ескізного проекту та розрахунку його економічних показників.

Базою економічних основ передпроектних пропозицій є економічна модель. Важливою умовою створення економічної моделі є дотримання принципу альтернативності: результати конкретного проекту порівнюються з ситуацією, коли проект здійснюватися не буде ("з проектом" - "без проекту"); результати конкретного проекту порівнюються з результатами інших проектів, доступних організації ("з іншим проектом").

Розробка економічної моделі проекту передбачає виконання наступних дій: обґрунтування цілей проекту на основі вивчення ринку і аналізу виробничих резервів; попередню оцінку вартості проекту і прогноз збільшення оборотного капіталу; оцінку тривалості інвестиційного процесу і власне реалізації проекту, терміну початку експлуатації проекту; прогноз збільшення капіталу від реалізації проекту; визначення джерел (інвесторів) і розмірів фінансування; визначення основних характеристик проекту.

До числа основних характеристик проекту можна віднести: наявність альтернативних технічних рішень; попит на продукцію проекту; тривалість проекту, і в тому числі його інвестиційної фази; оцінку рівня базових, поточних і прогнозних цін на продукцію або послуги проекту; перспективи експорту продукції проекту; складність проекту; обсяг і склад нормативної та проектно-кошторисної документації; інвестиційний клімат в районі реалізації проекту; співвідношення витрат і результатів проекту.

Незважаючи на те що економічну модель проекту необхідно розробляти на самих ранніх стадіях, у міру розвитку проекту її параметри

будуть вимагати уточнення. Як правило, економічна модель конкретизується в таких документах, як попереднє техніко-економічне обґрунтування, бізнес-план, бюджет проєкту.

#### Список використаних джерел:

1. Школяр С.П. Особливості реалізації регіональних інноваційних програм на Полтавщині / С.П. Школяр // Матеріали міжнародного круглого столу «Розбудова інноваційної інфраструктури в Україні». – К., 2008. – С. 104-135.
2. Школяр С.П. Інноваційний розвиток держави – комфортне життя її громадян. Тези виступу в обговоренні / С.П. Школяр // Матеріали парламентських слухань у Верховній Раді України 20.06.07 р. «Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації» / Упор. Г.О. Андрощук, М.М.Шевченко, – К.: Парламентське вид-во, 2007. – С.60-62.

## ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В НАФТОГАЗОВІЙ ГАЛУЗІ

*Карпишин М. Ю.*  
*Полтава, Україна*

**Науковий керівник:** *Ищенко Інна Сергіївна* – кандидат економічних наук, асистент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

В сучасних умовах розвитку економіки інноваційна діяльність є надважливим засобом досягнення високої прибутковості та конкурентоспроможності підприємств. Стрімке впровадження досягнень науково-технічного прогресу створює ефективну інноваційну діяльність у конкурентному ринковому середовищі. З-поміж самих актуальних проблем функціонування та розвитку підприємств найбільша увага приділяється підвищенню якості управлінських рішень – особливо управління інноваційною діяльністю. Сучасні наукові дослідження стратегічного розвитку підприємств нафтогазової галузі містять численні пропозиції щодо прийняття ефективних управлінських рішень у цьому напрямку.

Управління інноваціями не можна розглядати як послідовний набір процедур, а вибір оптимального підходу, який залежить від технологічних операцій, конкуренції в галузі та стану бізнес-середовища. Процес інновацій - це цикл, що складається з вироблення ідеї, проведення випробувань і закриття або тиражування. Його ефективність безпосередньо залежить від швидкості дослідно-промислових досліджень і часу, необхідного на відмову від невдалих ідей. У нафтогазовій галузі дослідно-промислові дослідження вимагають вкрай багато інвестицій за тривалих термінів їх проведення. Саме цей факт призводить багатьох компаній до необхідності прискорення процесу розроблення та тестування інновацій через партнерства та консорціуми. Стають популярними швидкі моделювання за допомогою венчурних проєктів і стартапів. Нині можна виокремити найбільш популярні підходи управління інноваційною діяльністю в нафтогазовій галузі:

– науково-технічні центри;